

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Blot for at friske ministerens hukommelse lidt op: Det Konservative Folkeparti har det princip, at når vi ikke vil være med til at stemme for at kradsse pengene ind, er vi heller ikke dem, der står i kø, når man skal bruge pengene. Det var det grundlæggende argument, vi havde, da forslaget var til første behandling, og det har vi stadig væk.

Regeringen kan prise sig lykkelig over, at vi ikke laver alliancer om bare at bruge los af statens penge uden samtidig at ville være villige til at finansiere tingene.

Efter at forslaget er fremsat, er der så kommet andre fonde frem, så vi nu har en ren fondsjungle på området. Det mener vi gør, at vi ikke kan ændre stilling; ej heller med de nye forslag, der er kommet frem.

Men jeg vil godt understrege, at jeg da ikke tror, at det her skader grundvandet. Det har jeg også sagt tidligere, og det vil jeg gerne gentage for ministeren.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil ikke modsige miljøministeren, når denne siger, at det kan være et godt tegn, hvis Fremskridtspartiet kan støtte hans forslag. Det må han gerne lade blive et pejlemærke. Det generer ikke os. Det skal han selv om.

Men vi vil sige én ting til miljøministeren: Man kan sagtens bygge et smukt hus eller i det mindste et funktionsdygtigt hus, men det, som vil vise sig bagefter, er, om fundamentet er i orden, og det er det, miljøministeren mangler. Fundamentet er ikke i orden. Det hviler på et forkert grundlag, og så hjælper det ikke, at man kommer med et lovforslag, der umiddelbart ser ud til at gå i den rigtige retning, når fundamentet er forkert.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1-8 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 127: Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse. (Regulering af ferske enge og gødskning af arealer, der er omfattet af § 3, og rejsning af fredningssager).

Af Aage Brusgaard (FP) og Poul Nødgaard (DF) m.fl.

(Fremsat 17/12 96. Første behandling 30/1 97. Betænkning 16/4 97. 5 ændringsforslag af Jens Vibjerg (V), Hans Christian Schmidt (V), Henning Urup (V) og Niels Jørgen Langkilde (KF) 23/4 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 5 ændringsforslag af Jens Vibjerg (V), Hans Christian Schmidt (V), Henning Urup (V) og Niels Jørgen Langkilde (KF).

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Jens Vibjerg (V):

Vi har skrevet i betænkningen, at vi vil redegøre for vores stilling til lovforslaget her ved anden behandling.

Vi har sammen med De Konservative stillet et par ændringsforslag, som vi selvfølgelig håber der kan blive bred opbakning bag.

Ændringsforslaget vedrørende Danmarks Naturfredningsforening må i hvert fald tiltale alle dem, der går ind for, at det er borgerne, som skal have indflydelse på deres egen hverdag og omgivelser, og ikke en fjern magt, der bestemmer på deres vegne. Derfor foreslår vi, at det er Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdelinger, der kan rejse fredningssager lokalt, altså

de mennesker, der lever med og ånder for deres natur.

Når man snakker rådighedsindskrænkninger, må der være to ufravigelige krav, der går igen:

For det første at man selvfølgelig informerer den enkelte lodsejer, hvis der skal ske rådighedsindskrænkninger på hans ejendom. Og for det andet at man selvfølgelig betaler erstatning for de rådighedsindskrænkninger, der foretages. Her burde det ikke være nødvendigt at henvise til vores grundlovssikrede rettigheder. Almindelig respekt for andres ejendom burde være tilstrækkeligt til, at et enigt Folketing nu vil sige: Ja, selvfølgelig.

Når vi støtter lovforslaget med de af os foreslåede ændringer, er det selvfølgelig først og fremmest ud fra de punkter, jeg allerede har nævnt, men det må også være rimeligt, som vi foreslår, at vi får en klar og forståelig definition på, hvad ferske enge og overdrev er. Det 14-siders uforståelige notat, ministeren har udarbejdet, kan vi med rimelighed ikke være bekendt at bede amterne om at administrere efter og langt mindre forvente, at det er forståeligt for de lodsejere, der eventuelt er omfattet af reglerne.

Derfor skal jeg slutte med at anbefale Tingets medlemmer at stemme for forslaget med de af Venstre og De Konservative stillede ændringsforslag.

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Forslaget, som det lå oprindeligt, var Det Konservative Folkeparti, som jeg også redegjorde for ved førstebehandlingen, imod. Det var spørgsmålet om helt at udtage enge og overdrev af § 3-beskyttelsen; det kan Det Konservative Folkeparti ikke være med til. Vi er også imod helt at fratage Danmarks Naturfredningsforening mulighed for at rejse fredningssager.

Efter afgivelse af betænkningen kom der imidlertid, da vi havde en drøftelse af sagen, et par rimelige ændringsforslag på bordet. Vi fik snakket sammen med Venstre og Fremskridtspartiet, og jeg håber, at de ændringsforslag, som Venstre og De Konservative i fællesskab har stillet, kan vinde flertal her i Folketinget.

Det første går ud på, at vi nu får en klar definition på ferske enge og overdrev. Vi arbejder med det i Miljøudvalget i øjeblikket, og ministeren er kommet med en meget, meget omfattende definition, der fylder mange sider, og som er ganske svær operationelt for de folk, der skal benytte den.

Jeg vil derfor anbefale, at vi i alle tilfælde sender forslaget tilbage til fornyet udvalgsarbejde, fordi de ting hænger så nøje sammen, så vi dér kan få en drøftelse, der kan afklare dette. Det er nemlig umådeligt vigtigt, at netop de § 3-områder, vi har, bliver sikret for fremtidige generationer, at de bliver sikret for de fugle, dyr og insekter, der har deres levesteder dér, men der skal selvfølgelig også være muligheder for, at man kan drive et erhverv, der giver et fornuftigt afkast. Det er baggrunden for den del af forslaget.

Forslaget om helt at fratage Danmarks Naturfredningsforening mulighederne for at rejse fredningssager kunne vi ikke acceptere, men hvis vi gør det på den måde, at vi fjerner nogle af de ulemper, der har været ved den procedure, der har været anvendt, så tror vi, det kan være en rimelig ordning. Og det rimelige ligger i, at vi anbefaler, at det er lokalkomiteerne under Danmarks Naturfredningsforening, der kan rejse fredningssagerne.

Hvis vi bruger den model, så undgår vi, at vi bruger timer på at høre på lokalforeninger og timer på at høre landsorganisationer, hvor de står og diskuterer med hinanden, sådan som vi oplevede det senest ved fredningen i Ringebakkerne. Det er uprofessionelt, at man ikke kan komme med en samlet indstilling, at man ikke har afhandlet sin indstilling forud for sådan en større fredning, og at man skal spille tid på den måde.

Danmarks Naturfredningsforening har lavet et stort stykke arbejde og har via de mange fredningssager, som de har rejst og fået gennemført i tidens løb, været en vigtig del i sikringen af et godt kulturlandskab, et godt naturlandskab. Det arbejde skal de selvfølgelig have mulighed for at fortsætte med, og med de her korrektioner har vi tillid til, at det hele kommer til at køre mere smidigt.

Aage Brusgaard (FP):

Forslaget her drejer sig jo særligt om de områder nede i marskområdet, hvor der har været tvivl om, hvorvidt de bliver fredet ved § 3, hvis de ikke har været pløjet i 7-8 år. Vi fremsatte så et lille lovforslag, og det lille lovforslag har faktisk afstedkommet mange henvendelser fra borgere til udvalget, og det er vi selvfølgelig glade for.

Vi er egentlig også glade for de svar og tilkendegivelser, der er kommet fra vores miljøministere.

Som sagt kan jeg ikke læse hele bunken op, for jeg har kun 10 minutter, men jeg vil lige læse nogle af punkterne op fra bilag 825, alm. del, som er på 14 sider, hvor konklusionen er:

»§ 3 forhindrer ikke, at landmanden fortsætter den hidtidige drift af sin ejendom. Dette indebærer, at kulturrenge – uden at det kræver dispensation – kan omlægges, gødskes, drænes og sprøjtes i det omfang og med det interval, som har været hidtidig praksis.«

I punkt 2 står der, at selv om man plejer at omlægge med meget lange intervaller, f.eks. 20-25 års mellemrum, kan man fortsætte med det uden dispensationsansøgning. Ønsker man derimod at omlægge oftere, er det den hidtidige praksis, der gælder.

Det vil altså sige, at bare de to sætninger er helt modsat det, der er blevet forvaltet efter i både Ribe og Sønderjyllands Amt, hvor de jo har sagt, at hvis det har ligget i mere end 7 år, og hvis man så ønsker at pløje og så, skulle man søge dispensation.

Her har vi altså skriftligt fået at vide, at selv om der går 20-25 år, skal der ikke søges om dispensation.

Jeg vil nævne to punkter mere:

»Et areal vokser ikke nødvendigvis ind i § 3, fordi en landmand fremover undertiden vælger at lade arealet ligge uomlagt i noget mere end 7-10 år.«

Og så den sidste:

»En landmand, der rammes atypisk hårdt af § 3 beskyttelse af enge, bør kunne få dispensation . . .«.

Det vil altså sige, at det forslag, vi har fremsat, har givet anledning til, at ministeren har taget hænderne op af lommen og sat sig ned sammen med landbrugsorganisationerne og med de to amtsråd og har fundet nogle mere fleksible løsninger på problemet.

Vi mener ikke, at det er klart nok. Vi mener ikke, at tilkendegivelserne er gode nok, og derfor vil vi selvfølgelig have vores forslag til afstemning. Men jeg vil trods alt godt takke ministeren for, at alle de bilag, vi har fået, har været i den retning, som vi har ønsket med vores lovforslag. Så det er altså et typisk lovforslag, hvor man ikke direkte får flertal, men hvor man i en vis udstrækning får sit sigte igennem.

Så vil Venstre og De Konservative komme med fem ændringsforslag. Der kan jeg godt sige, at Fremskridtspartiet vil støtte de første fire, men vi vil stemme imod ændringsforslag nr. 5.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Forslaget vedrører et vigtigt spørgsmål, nemlig forståelsen af § 3, når det drejer sig om såvel de våde som de tørre enge, og når det drejer sig om informering af lodsejere, herunder ikke mindst landmænd i de områder, hvor naturbeskyttelsesloven får virkning.

Regeringen har i denne sag bestræbt sig på at løse problemerne og løse dem i en fornuftig dialog med dansk landbrug, både det lokale landbrug og landbruget på centralt hold, altså landboforeningerne. Vi har også involveret myndighederne, dvs. amterne og Amtsrådsforeningen, og vi har nået to virkelig gode resultater.

Det ene er, at der med de berørte parter er blevet sat et udvalgsarbejde i gang omkring hele oplysningsindsatsen, hvor også de grønne organisationer er med.

Det andet resultat, vi har opnået, er, at vi er nået frem til en faglig afklaring med landbruget med hensyn til, hvad der ligger i naturbeskyttelseslovens § 3. Da vi var færdige med den forhandling og seriøst og sagligt gennemgik det notat, der var udarbejdet af Skov- og Naturstyrelsen, og som nu bliver retningsgivende for amternes forvaltning osv., og som landbruget er enig i, sagde næstformanden i De danske Landboforeninger til mig: Kunne I ikke få Folketinget til at bakke det forslag op, vi har siddet her og forhandlet med jer om? Jeg husker det, og jeg husker, at jeg svarede: Er det nu klogt? Det er en flot enighed, vi er nået frem til, men er du sikker på, at du kan få Venstre og De Konservative ud af dvalen og få dem til at bakke op og støtte forslaget? Ja, for det var jo fornuftige folk, og dem havde han kun gode erfaringer med, osv.

Derfor sendte vi det, vi var blevet enige med dansk landbrug om, over i udvalget, og selv hr. Brusgaard siger i dag, at det en klar forbedring i forhold til de gældende forhold. Det løser problemerne, man er blevet enig, og man har gjort sig umage, osv. Men hvad gør Venstre og De Konservative? De siger nej! End ikke det, vi har forhandlet os til enighed om med amterne under Venstres ledelse og med landboforeningerne, siger man ja til. Jeg ved ikke, hvordan deres politiske observans er, men jeg har en mistanke om, at den ligger uhyggelig tæt op ad Venstres og måske endda De Konservatives.

I allersidste øjeblik, længe efter at udvalgsarbejdet er slut, kommer man, jeg havde nær sagt et minut i tolv, med fem ændringsforslag, hvor man som to andre støttepartier til Fremskridts-

partiet prøver at sabotere det fornuftige samarbejde, vi har med dansk landbrug og alle andre interessenter. Det er et godt eksempel og et yderligere eksempel på, at Venstre og De Konservative ingenting vil. Forrige uge havde vi et andet eksempel. Da havde vi forhandlet os til enighed med landbruget om noget så elementært som autorisationskrav til dem, der skal vejlede ejere af gamle gyllebeholdere, så de kan være sikre på, at deres gyllebeholdere ikke revner, og at de ikke selv sidder tilbage med ansvaret. Vi var enige med landbruget, men også her sagde Venstre og De Konservative nej.

Jeg er sikker på, at om jeg så kom med et forslag om støtte til udbredelsen af kendskabet til Det Nye Testamente, ville de to partier sige nej; det er jeg overbevist om. Jeg var villig til at vove det ene øje, jeg sendte forhandlingsresultatet over i udvalget og sagde: O.k., med den enighed, vi har opnået mellem naturmyndighederne, alle de implicerede organisationer og dansk landbrug, skulle det vel nok kunne lykkes at få Venstre og De Konservative i nærheden af de grønne knapper. Men nej!

Jeg er overbevist om, at uanset hvad der kommer, vil man bare sige nej, og det beklager jeg. Jeg tror nemlig, det havde været en fordel for alle parter, hvis denne urimelige agitation mod naturbeskyttelsesloven kunne være blevet bragt til ophør og vi i stedet for at så mistillid og yppe politisk kivi kunne gå sammen om at finde en fornuftig løsning.

Det andet element, som jeg synes er direkte ubehageligt, er, at man vil fratage den store folkelige organisation Danmarks Naturfredningsforening retten til at rejse fredningssager. Der er i hele vores naturfredningslovs levetid blevet udført et fantastisk arbejde af Danmarks Naturfredningsforening. Langt de fleste af de fredninger, der er gennemført, er gennemført på foranledning af den forening og dens kæmpeindsats. Foreningen omfatter 220.000 medlemmer af det danske samfund, og det har været et indarbejdet led i den danske naturfredningslovgivning siden den oprindelige lov, at der skulle være dette uafhængige, folkelige, faglige islæt som modvægt til myndighederne. Men nej! Dens ret til at rejse sager skal enten indskrænkes eller, hvis det stod til hr. Brusgaard, helt afskaffes.

I Venstres debatoplæg om disse spørgsmål har man foreslået, at retten helt skal afskaffes. Det skal kun være politikerne, der skal behandle de spørgsmål, mens de folkelige kræfter, som engagerer sig i naturspørgsmål, skal holdes ude.

Jeg vil gerne sige for regeringens vedkommende: Vi er fuldstændig lodret uenige i det synspunkt. Vi så gerne, at endnu flere folkelige organisationer blev engageret i dette arbejde, og at endnu flere mennesker selv påtog sig den opgave at beskytte den danske natur. Vi er glade for, at det folkelige Danmark – hvad enten det er dansk landbrug, Danmarks Naturfredningsforening eller Friluftsrådet, ligegyldigt hvem det er – har en helt, helt anden indstilling end det snævre, negative og gølge synspunkt om, at bare man kan angribe regeringen, og bare man kan så mistillid til lovgivningen, er det en fordel.

Jeg synes, det er en god ting, at dette forsøg strander her i Folketinget, og at et klart flertal vil afvise de ændringsforslag, der er stillet.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Det er i hvert fald en af de lejligheder, hvor det er ærgerligt, at man ikke har samme taletid som ministeren.

Jeg vil gerne sige til miljø- og energiministeren, at det ikke er noget, der er ukendt for os, at forståelsen for det decentrale ligger milevidt fra ministeren. Ministeren siger, at han ikke kan leve med, at det er de lokale afdelinger af Danmarks Naturfredningsforening, der får retten til at rejse sager. Der skal være centralisme med, for at han kan støtte det, og det er netop det, der adskiller regeringen fra Venstre og De Konservative. Vi kan sagtens leve med, at det er de lokale naturfredningsforeninger, der skal rejse sagerne, men ministeren vil have, at den centralistiske forening også skal have muligheden.

Må jeg minde ministeren om, inden han får talt sig meget varm, at det kunne jo godt være, han har opfattet nogle af de signaler, han fik under de møder, lidt forkert. I hvert fald vil jeg gerne sige, at jeg har haft fornøjelsen af at holde møde med de samme mennesker, og jeg tror, ministeren har haft et lille hukommelsestab med hensyn til et par enkelte af citaterne. Måske bunder det i – og det synes jeg miljø- og energiministeren skal skrive sig bag øret – at landbruget jo skal leve med den regering og den minister, det nu engang har, men vi er nogle stykker, der ikke behøver det.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Man siger, at her i Folketinget kan man virkelig få nogle nyheder at vide, fordi man kan bekendtgøre hemmeligheder fra talerstolen.

Man er nemlig sikker på, at der ikke er nogen, der hører efter.

Vi fik en nyhed i dag, for jeg var ikke klar over, at Lukasevangeliet hører under Miljø- og Energiministeriet. Men jeg vil se frem til, at det bliver fremsendt fra ministerens side, og det skal få en meget positiv modtagelse, ingen tvivl om det. Ministeren skal være hjertelig velkommen.

Men så påstod ministeren, at Det Konservative Folkeparti er imod det lange notat om § 3-områder. Vi arbejder med det, og vi har ikke taget stilling til det endnu, men alligevel står ministeren heroppe og overfalder os, fordi vi stiller nogle kritiske spørgsmål. Det har betydet meget for os at få § 3-områderne ind i naturbeskyttelseslovgivningen, og det stod i vores første miljøbeskyttelsesprogram »Pas godt på Danmark«. Vi skal værne om dem, vi skal ikke sætte dem over styr, men det kræver nogle administrative regler, der er lette at arbejde med, og en brugsanvisning på 16 sider for at kunne forstå en enkelt linje er ikke ligefrem en bestseller. Kunne man gøre den kortere og enklere, er vi med på det.

Det kan være, vi ender med at sige ja, men vi er altså midt i en udvalgsbehandling om det spørgsmål, og derfor vil jeg gerne have, at vi ikke bliver beskyldt for at have taget den ene eller den anden stilling til spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg synes nok, at ministerens bemærkninger om vores relationer til Danmarks Naturfredningsforening er ret polemiske; men det er jo tydeligt, at ministeren kun vil have de mennesker, han kan styre herindefra, til at rejse fredningssager. Det var jo forfærdeligt, hvis de mennesker, der går derude, og som ved, hvad det handler om, skulle have mulighed for det, men det er jo forskellen på Venstre og Socialdemokratiet.

Så må jeg sige, at ministeren har da flyttet sig lidt med hensyn til det notat, vi har fået sendt over. Men det er formuleret på en sådan måde, at det næsten rejser flere spørgsmål, end det giver svar, og derfor er det vigtigt, at vi får tingene beskrevet helt klart, så både de mennesker, der skal administrere det, og ikke mindst de mennesker, der skal leve med det, kan forstå det. Der mangler en klarere definition af, hvad der forstås ved overdrev og ferske enge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 af Jens Vibjerg (V) m.fl. forkastedes, idet 40 stemte for, 50 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 af Jens Vibjerg (V) m.fl. forkastedes, idet 41 stemte for, 50 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 4 af Jens Vibjerg (V) m.fl. forkastedes, idet 42 stemte for, 50 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5 af Jens Vibjerg (V) m.fl. forkastedes, idet 39 stemte for, 54 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 1 vedrørende titlen af Jens Vibjerg (V) m.fl. forkastedes uden afstemning.

§§ 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 187: Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Fast kontaktperson for børn og unge). Af socialministeren (Karen Jespersen). (Fremsat 12/3 97. Første behandling 19/3 97. Betænkning 17/4 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.